

Proefsleuvenonderzoek aan de Vaartstraat te Oelegem (Ranst)

deel II

Elly N.A. Heirbaut
Rani Reusens

2023C436 22 08
WP1
VL7
PR
S
CP
S T
B

LAReS

*Lowlands
Archaeological
Research
Service*

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek aan de Vaartstraat te Oelegem (Ranst). Deel II.

Auteur: E.N.A. Heirbaut & R. Reusens

Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 769

Bekrachtigde archeologienota: ID 24314

Projectleider: E.N.A. Heirbaut (OE/ERK/Archeoloog/2016/00162)

Veldwerkleider: Niels Jennes (OE/ERK/Archeoloog/2017/00195)

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: augustus 2023

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: overzicht proefsleuf 1

© LAReS. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

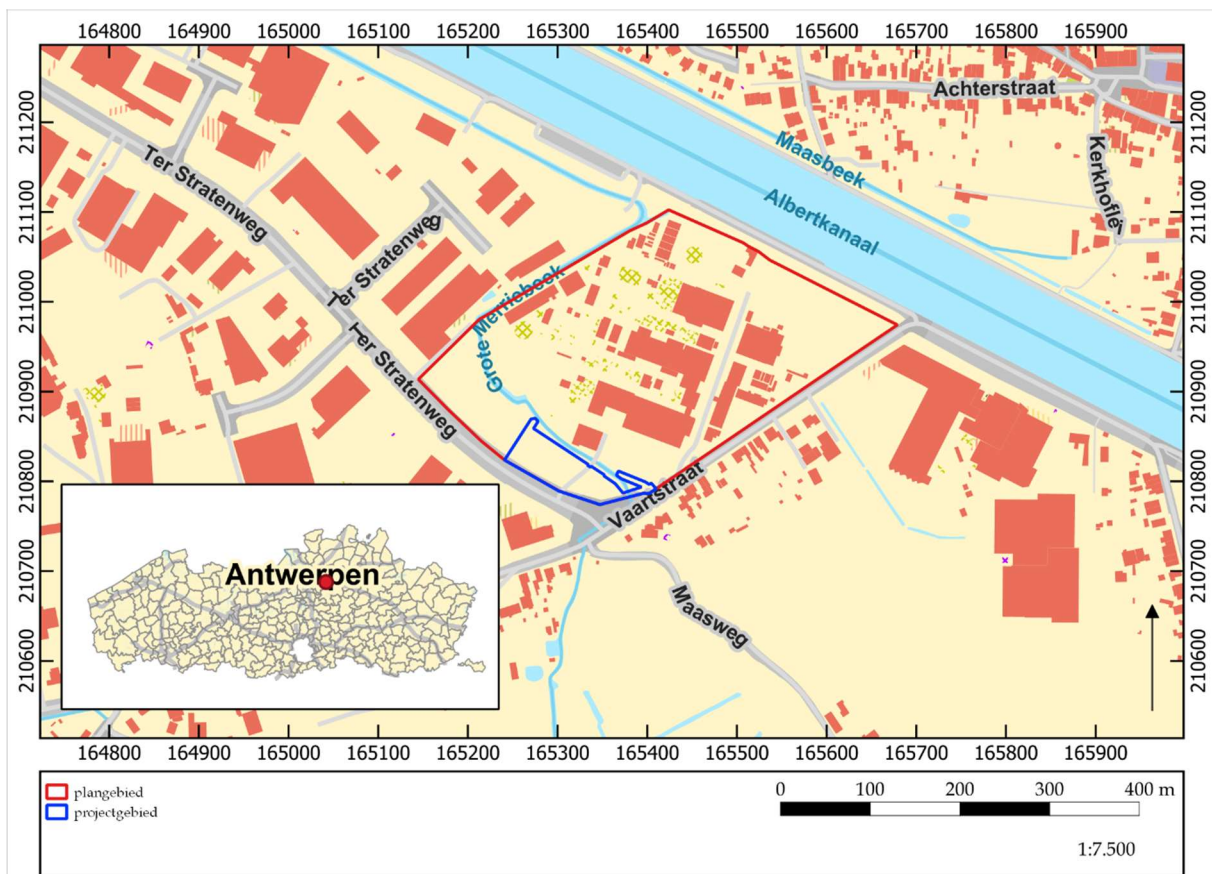
Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	5
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
3 ONDERZOEKSVRAGEN	7
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	9

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Vaartstraat 220 te Oelegem (gemeente Ranst, provincie Antwerpen), in het bedrijventerrein Ranst Ter Straten. Het omvat 13 percelen met een totale oppervlakte van ca. 95.096 m². De werken zullen echter op een kleiner deel van het terrein plaatsvinden, met een oppervlakte van ca. 13.850 m². Een gedeelte van het projectgebied is verhard en een gedeelte is in gebruik als grasland en bebost. Binnen het terrein is nog een loods aanwezig en is de meest oostelijke loods en de omringende verharding al gesloopt. In het zuiden doorkruist de Grote Merriebeek het plangebied.

De opdrachtgever plant de aanleg van een nieuwe vrachtwagenparking met een weegbrug en de bouw van een nieuwe brug over de Grote Merriebeek. Verder wordt er nieuwe betonverharding aangelegd en wordt op de locatie van de gesloopte loods een nieuwe opslagloods alsook een kantoorgebouw voorzien (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Ligging	Vaartstraat 220, 2520 Ranst
Kadastrale gegevens	Ranst, 2 ^e afdeling (Oelegem), sectie C, percelen 398C, 398D, 435B, 443B2, 443C2, 443D2, 443E2, 443F2, 443G2, 443H2, 443L2, 443T, 399B
Bounding Box	X 165181.954832 165721.719569
	Y 210774.708633 211043.577168
Onderzoek	proefsleuvenonderzoek
Projectcode	2023C436
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut (erkend archeoloog) Niels Jennes (erkend archeoloog) Rani Reusens (erkend archeoloog)
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162 Niels Jennes: OE/ERK/Archeoloog/2017/00195 Rani Reusens: OE/ERK/Archeoloog/2020/00021
Termijn veldwerk	22 augustus 2023
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 95.096 m ²
Oppervlakte werken	ca. 5.680 m ²
Geplande ingreep	Het verwijderen van de aanwezige verharding en het rooien van de bomen. De aanleg van een nieuwe vrachtwagenparking met een weegbrug, bouw van een nieuwe brug, aanleg van betonverharding, bouw van een opslagloods en kantoorgebouw.
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	nvt
Doelstelling	Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om na te gaan of er archeologische resten in het projectgebied aanwezig zijn, hoe ze dateren, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient te worden omgegaan.
Thesaurus	proefsleuvenonderzoek, vrijgave, verstoringen, vervuilde grond

3 Onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek zijn verschillende onderzoeksvragen geformuleerd, waarop getracht moest worden antwoord te bieden.

Landschap en bodem:

- Is de oorspronkelijke bodem intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en zo ja, in welke mate?
- Wat is de opbouw van de bodem (waargenomen horizonten, beschrijving en duiding)?
- Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?

Algemeen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze sporen?
- Zijn er archeologische vondsten aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze vondsten?
- Wat is de bewaringskwaliteit van de vondsten?
- Wat is de ruimtelijke begrenzing van de sporen (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het te ontwikkelen gebied)?
- Wat is de chronologische begrenzing van de sporen? Behoren ze tot één of meerdere perioden?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de archeologische vindplaats(en)?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ*? Zo niet, welke maatregelen worden dan voorgesteld om de archeologische waarden veilig te stellen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? Is er voor het beantwoorden van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig? Zo ja, welk type staalname is hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Dient er verder archeologisch onderzoek (opgraving) te worden uitgevoerd op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek?

Nederzettingsterreinen:

- Zijn er aanwijzingen voor nederzettingsterreinen in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?
- Zijn er aanwijzingen voor continuïteit of fasering van de nederzetting en/of structuren?
- Welke elementen kunnen bijdragen tot de kennis van de economische en sociale relaties in de verschillende perioden/fasen?
- Wat is de relatie van de vindplaats tot deze in de ruimere omgeving?
- Zijn er aanwijzingen voor andersoortig gebruik van het terrein (anders dan bewoning, bijvoorbeeld funeraire contexten)? Zo ja: uit welke periode dateren

deze, en waren ze tijdelijk of permanent?

- Zijn er sporen van landbouwactiviteiten (ploegsporen, veldindeling, ...) gelinkt aan het historisch terreingebruik zoals waargenomen op de historische kaarten?
- Zijn er sporen van ambachtelijke activiteiten?
- Zijn er sporen van agrarische activiteiten?
- Zijn er sporen van landgebruik (zoals perceelsindeling, wegen, akkers, grondstofwinning)?

Grafvelden:

- Zijn er graven aangetroffen in het te ontwikkelen gebied?
- Hoe dateren deze?
- Kunnen ze gerelateerd worden aan reeds bekende vindplaatsen in de omgeving?
- Zijn de inhumatieresten/crematieresten goed bewaard?
- Is er sprake van bijgaven, en wat voor informatie leveren deze op?
- Is er sprake van een grafritueel, en hoe manifesteert zich dat?

Voor de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de nota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat de bodem in het plangebied grondig verstoord en vervuild is. Concluderend kan gezegd worden dat er geen nederzettingssporen of sporen te relateren aan funeraire of ambachtelijke activiteiten zijn aangetroffen. Noch zijn er vondsten aangetroffen die de aanwezigheid van een archeologische vindplaats doen vermoeden. Een eventuele reden voor de afwezigheid van een vindplaats betreft de locatie binnen alluviale zone van de Grote Merriebeek.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er zich binnen de grenzen van het plangebied geen behoudenswaardige archeologische site bevindt.

Om deze reden is er geen programma van maatregelen geschreven voor verder archeologisch onderzoek.